

Фросина ТАСHEВСКА-РЕМЕНСКИ

“
*Umot neka
t i b i d e v o d a ~*
”

Во националистичките идеологии, националниот идентитет е материјализиран и есенцијализиран. Тој е дефиниран не како состојба која постојано се создава и за која се преговара, туку како нешто вродено и постојано, што сочинува една природна и духовна суштина, која често се идентификува со крвта и со душата на човекот.

Кога ќе се оствари идеалот на националното самоопределување, заедницата луѓе кои го делат заедничкиот национален идентитет и која, според тоа претставува нација, се здружува како граѓани на истата суверена држава и заедно живее во хомогена културна заедница во рамките на територијалните граници на таа држава.

Од грчко националистичко становиште Грција е национална земја. За припадниците на грчката нација или етнос се вели дека се Грци, бидејќи тие се "Грци по род" или бидејќи "грчката крв" тече во нивните вени. За да се сметаат за целосни припадници на грчката нација луѓето, исто така, треба да бидат лојални кон грчката држава, со која грчката нација се идентификува, со тоа што ќе покажат дека "по душа се Грци" (елинопсихи) или "национално свесни" (етникофронес).

Грчкото законодавство оперира со терминот "омогенис" (национални или етнички Грци) и "аллогенис" (ненационални или неетнички Грци). Во 1981 година Советот на државата - Грција дал

толкување за термините, определувајќи дека "аллогенис" е лице родено од родители кои се "неетнички Грци", манифестира "недостаток на грчка национална свест"; сè уште неасимилиран од грчката нација; "и ѝ припаѓа на група со која има заедничка историја, традиција, аспирација и идеали". Додека "омогенис" е лице од родители "етнички Грци; со силно изразена грчка национална свест; "и ѝ припаѓа на грчката нација".

Оваа определба на термините "етнички Грци" и "неетнички Грци" најширока примена најде при споведувањето на одредбите од член 19 од Законот за државјанство на Република Грција. Според него, грчките граѓани "аллогенис" можеа на многу едноставен начин да го изгубат своето државјанство доколку е утврдено дека ја напуштиле Грција со намера да не се вратат, иако прогонството е неуставно. Од друга страна, пак, грчките граѓани кои се "омогенис", врз основа на член 6 од истиот закон, можат да се здобијат со државјанство на многу полесен и побрз начин, отколку "аллогенис". Според изјавата на министерот за внатрешни работи, Алексос Пападопулос во 1998 г., повеќе од 60.000 грчки граѓани го изгубиле грчкото државјанство во периодот од 1955 до 1998 г., по основ на член 19 од Законот за држав-

екстериоризираат со тоа што ќе се наречат агенти на некоја странска држава. Така, македонските активисти за човекови права во Грција се наречени "агенти на Скопје". Еден грчки коментатор односот на "непостоечкото" македонско малцинство во Грција и Владата на Република Македонија го нарече "папочна врвца", слика која живо го опишува "туѓото" македонско малцинство како биолошко продолжување на својата национална татковина, својата "мајка" Република Македонија. Во националистичката

Повеќе од 60.000 грчки граѓани го изгубиле грчкото државјанство во периодот од 1955 до 1998 г. Најчесто тие биле неетнички Грци (македонско, муслиманско малцинство итн.). Оваа дистинкција меѓу грчките граѓани се употребува во многу законски акти и оди во прилог на грчката официјална политика на непризнавање на националните малцинства на своја територија.

ГРЧКАТА НАЦИ ИДЕОЛОГИЈА

јанство, а тие најчесто биле неетнички Грци (муслиманското малцинство, македонското малцинство итн.). Оваа дистинкција меѓу грчките граѓани се употребува во многу законски акти и оди во прилог на грчката официјална политика на непризнавање на националните малцинства на своја територија.

Една од главните последици од националистичката идентификација на грчката нација со грчката држава е таа што луѓето не се сметаат за потполни припадници на грчката нација, исто така, не се сметаат за потполни граѓани на грчката држава. Поради ова луѓето кои не зборуваат грчки јазик, кои не се православни христијани или кои едноставно не се идентификуваат како Грци претставуваат закана на концептот на една чиста хомогена грчка нација и според тоа, закана и за безбедноста на грчката нација. За да се заштити интегритетот на грчката национална држава, постоењето на ваквите луѓе мора да се негира; тие треба да се екстернализираат, да се прикажат како нешто "друго" или туѓо.

Луѓето кои не се идентификуваат како припадници на грчката нација можат, исто така, да се етикетаат како непријатели на грчката држава и да се

Од Втората светска војна наваму многу пати грчките судови "озакониле" тешки прекршувања на основните демократски права, кои се гарантирани во грчкиот Устав и на таков начин ја рефлектирале примарноста на државата над секоја идеологија за слобода и демократија.

идеологија не само што државите се идентификуваат со нацијата, туку се смета дека нацијата ја поседува суверената територија на државата. Според тоа, да се признае постоењето на едно национално малцинство во територијалните граници на државата претставува еднакво на признание дека областа населена од тоа малцинство не е легитимна сопственост на државата. Следствено, барањата на водачите на националните малцинства за признавање, припадниците на доминантната група често ги сметаат не само како закана за хомогеноста на нацијата, туку и за територијалниот интегритет на државата.

Во Грција, како и во други национални држави каде национализмот е основниот оправдувачки принцип, секоја критика на националистичката политика на грчката власт содржи "антинационална" или "антигрчка" активност. Главната карактеристика на национализмот да им се дава приоритет на барањата на националната држава пред барањата за индивидуалните човекови права е особено вистинита можност да развијат политичка култура и легална филозофија, кои гарантираат заштита на поединецот од државата и што ги спречува поекстремните кршења на човековите права. Во Грција никогаш не се развија ваквите либерални принципи на индивидуални права и слободи. Наместо тоа, појавата на една мокна централизирана држава заедно со една долга традиција на авторитаризам доведоа до ситуација во која државата е заштитничка на општествената целина, во која поединецот претставува само дел. Следствено, "индивидуалните човекови права постојат ако се одредени конкретно со закон и само до таму до каде нема да се судрат со повисоките значајни интереси на државата". Во овој контекст не е чудно што улогата на судството во Грција секогаш била да ги брани интересите на грчката држава и да ги озаконува политичките режими

кои биле на сила, а не да ги штити правата на поединците наспроти обидите на државата да ги ограничи индивидуалните слободи. Од Втората светска војна наваму многу пати грчките судови "озакониле" тешки прекршувања на основните демократски права, кои се гарантирани во грчкиот Устав и на таков начин ја рефлектирале примарноста на државата

Советот на државата - Грција дал толкување за термините "аллогенис", определувајќи дека тоа е лице родено од родители кои се "неетнички Грци", кое манифестира "недостаток на грчка национална свест"; сè уште неасимилиран од грчката нација, "и ѝ припаѓа на група со која има заедничка историја, традиција, аспирација и идеали"; а "омогенис" е лице од родители "етнички Грци; со силно изразена грчка национална свест; "и ѝ припаѓа на грчката нација".

над секоја идеологија за слобода и демократија.

Кршењето на индивидуалните човекови права, како и правата на националните малцинства во Грција, често се оправдува со националистичката идеологија, со потребата да се брани чистотата на грчката нација или територијалниот суверенитет на грчката држава. Ова е особено вистинито кога луѓето чии права се прекршени не се "навистина" Грци. Очигледен пример за институционализирање на дискриминацијата против грчките граѓани кои не се припадници на грчката нација, содржи член 19 од грчкиот Закон за државјанство, кој прави разлика меѓу грчки граѓани кои се од грчка националност и оние кои не се. Само овие последниве можат да бидат лишени од своето грчко државјанство доколку се открие дека тие ја напуштиле Грција без намера да се вратат. Постојат и други примери кои го илустрираат степенот до кој индивидуалните права на грчките граѓани, особено оние кои етнички или национално не се определуваат како Грци, се подредени на приматот на грчката нација отелотворена во грчката држава. Според грчкиот Устав, "Признавањето на заштитата на основните и незастариви права на човекот од страна на државата се насочени кон остварување на општествениот прогрес во слобода и правда"; "Државата има право да бара од сите граѓани да ја исполнат нивната обврска за социјална и национална солидарност". Земајќи го предвид централното место кое во грчката националистичка идеологија го зазема идеалот за национална чистота и хомогеност, не е чудно што постоењето на грчките граѓани кои не се етнички или национално Грци, по дефиниција претставуваат закана за националната солидарност, како што претставува и тврдењето на други дека такви луѓе постојат. Во грчкиот Устав, исто така, се вели дека "не е дозволена злоупотреба на правата". Овие мерки создаваат уставна основа за донесување законски и судски одлуки, кои значително ги ограничуваат човековите права на грчките граѓани, како што се, слободата на вероисповест, слободата на изразување, слободата на дружење и слободата на движење, кои во принцип се загарантирани со грчкиот Устав, но кои во практиката се кршат во случај на луѓето кои им припаѓаат на религиозните, етничките или на националните малцинства.

Додека грчката обврска за заштита на индивидуалните права се повикува на европските стандарди, постои голем исклучок - правата на религиозните и националните малцинства сериозно се кршат. Во вакви случаи грчките судови едноставно ја игнорираат Конвенцијата кога пресудуваат за уставноста на некое посебно законодавство. Грчките кршења на европската Конвенција за човекови права, особено во однос на правата на религиозните и на националните малцинства, првенствено се одговорни за неуспехот на Грција да се приклучи на европските стандарди во однос на индивидуалните човекови права.

ОНАЛИСТИЧКА

